

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Број: 612-01-00287/2026-01
Датум: 18. 03. 2026. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ
- ректору проф. др Владану Ђокићу -

Студентски трг 1, Београд

ПРЕДМЕТ: Одговор на Допис Универзитета у Београду – примена „ISCED-F 2013”

Уважени ректоре,

Поводом дописа Универзитета у Београду број 06-576/16-2026 од 3. марта 2026. године, којим се указује на питања у вези са применом класификације „ISCED-F2013” у оквиру Стандарда 1 Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, број 8 од 29. јануара 2026.), Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању сматра потребним да укаже на следеће:

1. С обзиром на то да је примена класификације КЛАСНОКС прописана чланом 8. Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије, као и да је класификовање студијских програма по КЛАСНОКС-у предвиђено Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма¹, не постоји спор у погледу постојања правног основа за примену ове класификације. Високошколске установе су већ имале прилику да примењују КЛАСНОКС, односно класификацију ISCED-F13 приликом шифрирања квалификација, будући да се подсектор ISCED-F13 налази у самој шифри квалификације, а за потребе израде Листе квалификација, у складу са чланом 17. став 2. Правилника о садржају и начину вођења Регистра Националног оквира квалификација („Службени гласник РС”, бр. 159/20 и 46/22). У току израде Листе квалификација, квалификације из система високог образовања разврставане су по КЛАСНОКС, односно ISCED-F13 подсекторима у сарадњи са високошколским установама. Листа квалификација постала је и инструмент за вођење евиденције о квалификацијама у области рада, у складу са тачком 3а Одлуке о јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада („Службени гласник РС”, бр. 56/18, 101/20 и 74/21). Листа квалификација Републике Србије доступна је у Регистру НОКС који води Агенција за квалификације². Када је у питању примена класификације ISCED-F13 у оквиру Стандарда 1 за акредитацију студијских програма, указујемо и на

¹ „.../ б. врста студија, исходи процеса учења, ниво НОКС-а и ниво ЕОК-а, ISCED 13F класификација, шифра квалификације у складу са законом којим се утврђује НОКС”, Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, број 8 од 29. јануара 2026.), Стандард 1. Структура студијског програма, Упутства за примену стандарда 1.

² <https://noks.azk.gov.rs/pretraga-registara/pretraga-nacionalnih-kvalifikacija.html>

члан 5. Правилника о систему за разврставање и шифрирање квалификација у националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 159/20), којим је, између осталог, прописано: да се део шифре квалификације (од 4. до 7. цифре) одређује на основу одговарајућег ISCED-F13 подсектора којем квалификација припада; да се у случају када исходи учења припадају различитим подсекторима ISCED-F13 додељује ознака оног подсектора који је претежно заступљен и да се за квалификације високог образовања (6.1 до 8 НОКС) које имају исти назив, а различит ISCED-F13 подсектор, у Регистру НОКС уз назив квалификације додаје назив подсектора ISCED-F13 у загради, што се у датом случају може сходно применити у Стандарду 1 за акредитацију студијских програма.

2. У погледу забринутости о последицама које би примена КЛАСНОКС-а могла да има на акредитацију студијских програма у контексту потенцијалне разлике између постојећих и ISCED-F13 области из којих се додељују рецензенти, уверавамо Вас да за такву бојазан нема основа. Податак о подсектору ISCED-F13 којем припада студијски програм важан је због прикупљања статистичких података о студијском програму и њихове упоредивости на међународном нивоу и не утиче ни на један сегмент поступка акредитације, као ни на класификацију студијских програма по научним, уметничким, односно стручним пољима и областима унутар тих поља која је и даље релевантна у овом смислу. Према дефиницији Унеска (UNESCO), ISCED представља „reference classification for organizing education programmes and related qualifications by levels and fields of education”³. Из наведене дефиниције произлази да је основна сврха класификације ISCED-F стандардизовано означавање области студија, како би се обезбедила упоредивост образовних система, образовних програма и статистичких података на међународном нивоу. У том смислу, навођење класификације ISCED-F у оквиру података о студијском програму, како је предвиђено Стандардом 1 Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма не представља увођење новог критеријума за академску процену студијског програма, већ технички инструмент за класификацију области образовања и јаснију идентификацију поља студија у складу са међународно прихваћеним стандардом.
3. Класификација ISCED-F13 је фокусирана на области образовања и оспособљавања, дефинишући их као „заједнички скуп учења” (*common bundle of learning*) како би се осигурала конзистентност у извештавању о образовним програмима и квалификацијама широм света. Агенција Европске уније за статистику (EuroSTAT) примењује ISCED-F13 од 2016. године за прикупљање података и извештавање о образовању по свим нивоима. Документ међународне класификације образовања „ISCED-F 2013” као и „Смернице о начину примене ISCED 13 F класификације” достављамо у прилогу дописа.
4. „Стандарди и смернице за обезбеђење квалитета у Европском простору високог образовања” (ESG) не прописују затворен списак елемената које национални стандарди за акредитацију морају да садрже. Европски стандарди утврђују општа начела у погледу јасног дефинисања студијских програма (ESG 1.2), као и транспарентности и доступности информација о студијским програмима (ESG 1.8), остављајући

³ UNESCO Institute for Statistics, *ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013)*, Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2015, p. 4. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235049>

националним системима могућност да утврде додатне елементе који доприносе транспарентности и упоредивости студијских програма.⁴ Стандарди „ESG” представљају стратешки документ који доприноси заједничком разумевању обезбеђења квалитета у настави и учењу међу свим актерима, док је „ISCED-F 2013” као статистички и класификациони алат, стога сматрамо да их не треба сагледавати у контексту међусобног усаглашавања. То посебно имајући у виду да се у стандарду 1.2. који се односи на израду и одобравање студијских програма говори о томе да квалификације које произлазе из програма треба да буду јасно спецификоване и објашњене и да реферишу на тачан ниво националног оквира квалификација за високо образовање и, последично, на Оквир квалификација у Европском простору високог образовања.

5. Иако европски стандарди (ESG) не прописују обавезну употребу класификације ISCED, пракса еминентних европских агенција (пуноправних чланица ENQA) које су надлежне за квалитет у високом образовању показује да се ISCED редовно користи као стандардизовани начин означавања поља студија (*field of study*). Тако, агенција NVAO (Фландрија), међу административне податке које је потребно доставити у поступку акредитације сврстава и „the ISCED name of the field of study in which the programme is categorised”⁵. Сличан приступ налазимо и у извештајима немачких агенција AQAS⁶ и ACQUIN⁷, хрватске агенције AZVO⁸, шпанске агенције ANECA⁹ и сл. Класификација ISCED спомиње се и у извештајима о самовредновању европских агенција (израђених за потребе евалуације ENQA): примера ради, летонска агенција AIC/AIKA у свом Извештају о самовредновању наводи да њена јавна е-платформа омогућава претраживање студијских програма и „by ISCED code”¹⁰, док естонска агенција НАКА у свом Извештају описује методологију акредитације која је осмишљена тако да се може применити и на „clusters of programmes from the same International Standard Classification of Education (ISCED) study programme group”¹¹. Штавише, употреба класификације

⁴ ENQA, ESU, EUA, EURASHE, *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, Brussels: ENQA, 2015, p. 11–12, 15. Доступно на следећем линку: https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

⁵ NVAO, *Annexes to the Self-Assessment Report for the ENQA Review 2017*, The Hague: Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO), 2016, p. 161, 177. Доступно на следећем линку: https://www.nvao.net/files/attachments/4327/NVAO_Annexes_Self_Assessment_Report_2016.pdf.

⁶ AQAS, *Final Report: European Master on Embedded Intelligence Nanosystems Engineering (EMINENT)*, Cologne: Agency for Quality Assurance through Accreditation of Study Programmes (AQAS), 2023, p. 9. https://backend.deqar.eu/reports/AQAS/20240307_1032-16_317_EMINENT_cf.pdf.

⁷ ACQUIN, *Accreditation Report: Cluster Communication – Istanbul Beykent University*, Bayreuth: ACQUIN, 2025, p. 9. Доступно на следећем линку: https://www.acquin.org/wp-content/uploads/2025/03/55500479_Istanbul-Beykent-U_AkkB_Cluster-Communication_C.pdf.

⁸ Агенција за зnanost i visoko obrazovanje (AZVO), *Izvešće stručnog povjerenstva u postupku inicijalne akreditacije stručnog kratkog studija Poduzetništvo – EFFECTUS veleučilište*, Zagreb: AZVO, 2025, p. 5. https://effectus.com.hr/wp-content/uploads/2025/02/Izvyesce_EFFECTUS_veleuciliste_Poduzetnistvo.pdf.

⁹ ANECA (Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación), *Informe final: Evaluación para la renovación de la acreditación del título “Investigación en Educación Física y Salud” (Expediente nº 4311455)*, Madrid: ANECA, 2020, p. 4.

https://srv.aneca.es/ListadoTitulos/sites/default/files/informes/acreditacion/Acreditacion_1_4311455_2019.pdf.

¹⁰ Academic Information Centre (AIC), *Self-Evaluation Report*, Riga, 2022, p. 70. https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2022/12/AIC_SER_November_2022_ENQA-comments_FINAL_Dec.pdf.

¹¹ Estonian Quality Agency for Education (EKKA), *Self-Assessment Report*, Tallinn, 2022, p. 24. https://haka.ee/wp-content/uploads/EKKA_SAR_2022_FINAL.pdf

ISCED је изричито предвиђена у нормативним документима агенција. Репрезентативан пример представља грчка агенција НАНЕ која у својим стандардима предвиђа да научно поље академске јединице мора бити сврстано у међународно утврђене области образовања „as they are designated by the international categorisation of scientific fields in education, by UNESCO (ISCED 2013)”¹².

6. У релевантним европским документима који се односе на структуру и опис студијских програма наводи се да се област студија може исказати и путем класификације ISCED-F. На пример, у „ECTS Users' Guide” истиче се да профил студијског програма обухвата и „field(s) of study”, који се могу изразити путем кодова ISCED-F¹³. Истовремено, у истом документу се препоручује употреба класификације ISCED-F као стандардизованог инструмента за груписање студијских програма по областима студија¹⁴.
7. Употреба класификације ISCED присутна је и у европској инфраструктури обезбеђења квалитета у високом образовању. У оквиру базе података DEQAR (*Database of External Quality Assurance Results*), коју развија и одржава EQAR, поље студија студијских програма евидентира се коришћењем класификације ISCED-F, чиме се омогућава стандардизована категоризација и упоредивост студијских програма у европском систему обезбеђења квалитета¹⁵.

Полазећи од свега наведеног, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању сматра да је прописивање навођења међународне класификације „ISCED-F” у оквиру стандарда за акредитацију студијских програма у потпуности у складу са европским приступом транспарентности и упоредивости квалификација, као и са општим принципима утврђеним ESG-ом.

Молимо Вас да овај допис проследите свим чланицама Универзитета у Београду.

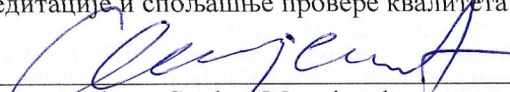
- Прилози: Документ међународне класификације образовања ISCED-F 2013 (са незваничним преводом) и Смернице о начину примене ISCED-F класификације.

С поштовањем,

п.о. бр. 612-01-00310/2025-01 од 04. 06. 2025. год.

Шеф Кабинета директора НАТ
и помоћник директора НАТ
за послове почетне акредитације,
акредитације и спољашње провере квалитета

проф. др Стефан Милојевић

¹² Hellenic Authority for Higher Education (HAHE), *Standards for Quality Accreditation of New Undergraduate Programmes*, Athens, p. 3. https://www.ethaae.gr/images/articles/protypa_pistopoiisis/Standards - New Undergraduate Programmes.pdf.

¹³ European Commission, *ECTS Users' Guide*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015, p. 21. https://ehea.info/media.ehea.info/file/ECTS_Guide/00/0/ects-users-guide-2015_614000.pdf.

¹⁴ *Ibid.* 40.

¹⁵ EQAR, DEQAR data model – field of study (ISCED classification), https://docs.deqar.eu/stable/report_data/.